

Bruselj, 1. oktober 2018
(OR. en)

10756/3/18
REV 3

JAI 728	DATAPROTECT 151
FREMP 117	DIGIT 148
DROIPEN 100	EDUC 287
COHOM 92	EMCO 3
ANTIDISCRIM 14	EMPL 378
ASILE 51	GENDER 24
ASIM 93	JEUN 86
COPEN 246	JUSTCIV 183
COSI 172	MIGR 107
COTER 99	SOC 471
CT 126	VISA 181
DAPIX 227	

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 10756/2/18 REV 2

Zadeva: Sklepi Sveta o uporabi Listine o temeljnih pravicah v letu 2017

V prilogi vam pošljamo kompromisni predlog osnutka sklepov Sveta o uporabi Listine o temeljnih pravicah v letu 2017, ki ga je predsedstvo pripravilo ob upoštevanju prispevkov delegacij.

SKLEPI SVETA O UPORABI LISTINE O TEMELJNIH PRAVICAH V LETU 2017

I. UVOD

1. Svet potrjuje, da je Evropska unija „unija vrednot“, kot je zapisano v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, in da temelji na spoštovanju človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanju človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Spoštovanje temeljnih pravic je bistvenega pomena za zagotavljanje, da je EU prostor, v katerem so lahko ljudje uspešni, lahko uživajo svoje pravice in svoboščine ter živijo brez diskriminacije. EU in države članice bi torej morale pri izvajanju prava EU spoštovati Listino pri vseh ukrepih na vseh področjih politike EU.
2. Svet v zvezi s tem pozdravlja poročilo Komisije o izvajanju Listine EU o temeljnih pravicah¹ (v nadaljnjem besedilu: Listina) za leto 2017 ter poročilo Agencije EU za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija) o temeljnih pravicah za leto 2018².

¹ ST 9542/18.

² ST 9557/18.

3. Svet opozarja, da se določbe Listine v skladu s členom 51 Listine uporabljajo za vse institucije EU, organe, urade in agencije Unije ter, ob ustreznem spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice, ko izvajajo pravo Unije. Svet poziva vse navedene akterje, naj uporabljajo Listino in spodbujajo njeno uporabo na različnih ravneh. Svet poziva države članice, naj razširjajo ozaveščenost o pravicah na podlagi Listine, tudi ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije, zlasti med evropskimi državljani, splošno javnostjo in osebjem nacionalnih organov, ter zagotovijo, da se nacionalnim pravnim strokovnjakom, tudi sodnikom, ponudi usposabljanje v obliki usmerjenih modulov.
4. V zvezi s tem Svet pozdravlja konference, povezane z Listino, ki so jih organizirala predsedstva Sveta, pa tudi prihodnjo konferenco z naslovom „Nacionalni vidik Listine EU o temeljnih pravicah. Kako povečati ozaveščenost, pravosodno usposabljanje in izvajanje“, ki bo potekala 23. in 24. oktobra 2018. Konferenca bo obravnavala različna orodja za učinkovitejše izvajanje in povečanje ozaveščenosti glede pravic na podlagi Listine. Prav tako bo priložnost za predstavitev prihodnjega priročnika Agencije, v katerem so navedene smernice za uporabo Listine.
5. Svet z zanimanjem pričakuje prihajajočo deseto obletnico dne, ko je Listina z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe postala pravno obvezujoča; ta obletnica bo leta 2019. To bo priložnost za razmislek o dosedanjih izkušnjah in novih načinih zagotavljanja, da se pri uporabi Listine izkoristi njen celotni potencial.
6. Svet poudarja vlogo, ki jo ima Sodišče EU pri razlagi in uporabi Listine v EU, prek svoje sodne prakse pa tudi pri dajanju dodatnih smernic nacionalnim sodnikom in sodiščem o uporabi Listine. Sodišče prispeva k temu, da bi Listina v življenju ljudi postala realnost.

7. Svet priznava bistveno vlogo Agencije, ki je določena v uredbi o njeni ustanovitvi, pri zbiranju in razširjanju relevantnih, nepristranskih, zanesljivih in primerljivih podatkov ter pri zagotavljanju na dokazih temelječih pomoči in strokovnega znanja o vprašanih temeljnih pravic na terenu, s čimer se ohranja kultura temeljnih pravic po vsej EU. To je bilo jasno poudarjeno tudi v drugi neodvisni zunanji oceni Agencije, ki jo je decembra 2017 upravni odbor Agencije pozdravil in je bila kasneje predložena Svetu. Svet bo preučil vse predloge za revizijo uredbe o ustanovitvi Agencije, ki bi mu jih lahko predložila Komisija ob upoštevanju zunanje ocene Agencije iz leta 2017 in priporočil upravnega odbora Agencije na podlagi navedene ocene.
8. Svet pozdravlja dobro sodelovanje v okviru pristojnosti Unije z mednarodnimi organizacijami, zlasti s Svetom Evrope in njegovimi strokovnimi telesi, kot je Beneška komisija.

II. SPOŠTOVANJE DEMOKRACIJE IN NAČELA PRAVNE DRŽAVE KOT PREDPOGOJ ZA POLNO UŽIVANJE TEMELJNIH PRAVIC

9. Demokracija je osrednja vrednota EU in vseh njenih držav članic. Svet z zanimanjem pričakuje Kolokvij Komisije 2018 o temeljnih pravicah, ki bo posvečen pomembni temi demokracije v EU. Kolokvij bo zagotovil **pravočasno** priložnost za razpravo na najvišji politični in strokovni ravni o tem, kako obnoviti demokratično udejstvovanje v EU in evropski družbi ter opredeliti možne načine za spodbujanje svobodne, vključujoče in odprte demokracije v EU.

10. Svet ob prihajajočih evropskih volitvah, ki bodo potekale maja 2019, poudarja, kako pomembno je ukrepati za čim večjo volilno udeležbo in demokratično participacijo, obenem pa se zoperstaviti naraščajočemu problemu velikega števila digitalnih dezinformacij. Svet pozdravlja ukrepe, ki jih je v zvezi s tem sprejela Komisija, med drugim v sporočilu z naslovom „Boj proti dezinformacijam na spletu“, ki je namenjeno spodbujanju držav članic h koherentni obravnavi tega kompleksnega problema, in z zanimanjem pričakuje rezultate izvajanja načrtovanih ukrepov. Svet poleg tega priznava prizadevanja posameznih držav članic in Evropske službe za zunanje delovanje na tem področju in poudarja, da lahko ta prizadevanja prispevajo tudi k podpori mednarodnih partnerjev pri boju proti tem problemom drugod po svetu.
11. V okviru mednarodnega in nacionalnega prava ter prava EU Svet opozarja na ključno vlogo dejavne civilne družbe pri spodbujanju temeljnih **in človekovih** pravic, s čimer civilna družba prispeva k delovanju demokracij. Svet opozarja, kako pomembno je preprečiti in vzdržati se nepotrebnih, nezakonitih ali samovoljnih omejitev prostora civilne družbe, zlasti svobode združevanja ter miroljubnega zbiranja in izražanja.
12. Svet poudarja, da je načelo pravne države ena od temeljnih vrednot Unije in predpogoj za spoštovanje temeljnih pravic.
13. Svet opozarja, da so se Svet in države članice na srečanju v okviru Sveta zavezali k vzpostavitvi dialoga med vsemi državami članicami v okviru Sveta, da bi spodbujali in zaščitili načelo pravne države v Pogodbah, in z zanimanjem pričakuje oceno dialoga o načelu pravne države v Svetu do konca leta 2019.

14. Svet poudarja pomen zaupanja v javne institucije in izraža zadovoljstvo, da bo ta tema letos obravnavana v okviru letnega dialoga o načelu pravne države v Svetu. Seminar, ki ga je predsedstvo organiziralo 11. julija 2018, je pokazal, da je zaupanje potreben predpogoj za ustrezno delovanje zakonodajne, izvršne in [...] **sodne** veje [...] **oblasti v državi**, na njem pa se je razpravljalo o različnih ukrepih, ki bi prispevali h krepitvi ali ponovnemu pridobivanju zaupanja, k čemur spadata tudi večja odprtost in preglednost. Svet z zanimanjem pričakuje ministrsko razpravo na seji Sveta za splošne zadeve.

III. KREPITEV KULTURE TEMELJNIH PRAVIC V EU

15. Svet pozdravlja zavezo Komisije k spodbujanju varstva temeljnih pravic v EU, pa tudi organizacijo letnega Kolokvija o temeljnih pravicah.
16. Svet poudarja pomen spodbujanja večje doslednosti in povezanosti med notranjimi temeljnimi pravicami in zunanjimi politikami glede človekovih pravic.
17. Svet si še naprej prizadeva za pristop EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, s katero bodo skupne vrednote Unije še bolj utrjene, pravo EU bo učinkovitejše, povezanost varstva temeljnih pravic v Evropi pa bo doslednejša. Svet poziva Komisijo, naj hitro dokonča analizo pravnih vprašanj, ki jih je načelo Sodišče EU v mnenju 2/13, da jih bo nato nadalje preučil Svet.
18. EU ob 70. obletnici Splošne deklaracije človekovih pravic v letu 2018 potrjuje svojo vlogo pri oblikovanju svetovnega standarda za splošno varstvo in spodbujanje človekovih pravic ter izgradnji kulture temeljnih pravic.

Polno uživanje človekovih pravic za ženske in deklice

19. Svet pozdravlja Kolokvij Komisije iz leta 2017 o temeljnih pravicah, posvečen spodbujanju pravic žensk in enakopravnosti spolov, ki je obravnaval ekonomsko, politično in družbeno opolnomočenje žensk, ženske pravice v javni in zasebni sferi ter boj proti vsem oblikam nasilja proti vsem ženskam in deklicam.
20. Svet v zvezi s tem pozdravlja delo Evropskega inštituta za enakost spolov, zlasti njegov indeks enakosti spolov 2017, s katerim se meri enakopravnost žensk in moških med letoma 2005 in 2015 v Evropski uniji in ki predstavlja celovit ukrep v podporo bolj preudarnega oblikovanja politik in za večjo ozaveščenost o vprašanjih enakopravnosti spolov na ravni EU in nacionalni ravni.
21. Svet poudarja, da je treba spodbujati in varovati **polno uživanje človekovih pravic za ženske in deklice** ter okrepiti zaščito vseh žensk in deklic pred vsemi oblikami nasilja v vseh okoljih.
22. Svet opozarja na svoje sklepe o podpisu³ Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini (Istanbulska konvencija) s strani EU in posledično na izraženo namero nadaljevanja postopkov za sklenitev Konvencije ter poziva Komisijo, naj predstavi analizo obveznosti, ki jih bo EU v skladu s Konvencijo prevzela glede svojih institucij, organov in agencij, pa tudi osebja. Države članice, ki Istanbulske konvencije še niso ratificirale, poziva, naj to storijo čim prej.

³ Sklep Sveta (EU) 2017/865 in Sklep Sveta (EU) 2017/866, z dne 11. maja 2017, UL L 131/11, 20.5.2017.

Boj proti rasizmu in ksenofobiji

23. Rezultati druge raziskave o manjšinah in diskriminaciji v Evropski uniji (EU-MIDIS)⁴ ter poročila drugih zadevnih organizacij kažejo na zaskrbljujoče trende glede števila oblik sovraštva in nestrpnosti, vključno z razširjeno diskriminacijo, nadlegovanjem in diskriminatornim profiliranjem.
24. Svet pozdravlja in podpira delo skupine EU na visoki ravni pri boju proti rasizmu, ksenofobiji in drugim oblikam nestrpnosti, ki je spodbudilo razprave, sodelovanje, izmenjave dobrih praks in zbiranje smernic na več temeljnih področjih. To delo zagotavlja platformo za podporo prizadevanjem EU in nacionalnim prizadevanjem za zagotovitev učinkovitega izvajanja ustreznih pravil in vzpostavitev učinkovitih politik za preprečevanje in zatiranje kaznivih dejanj iz sovraštva ter [...] spodbujanja sovraštva in nasilja, tudi nezakonitega sovražnega govora na spletu.
25. Svet poziva države članice, naj na podlagi tega dela glede rasizma in ksenofobije dosežejo viden napredek na terenu, pri tem pa izkoristijo možnosti podpore in operativne pomoči EU in mednarodnih organov, da bi lažje identificirale pomanjkljivosti in se učinkoviteje odzivale za njihovo reševanje.
26. Svet prav tako poziva države članice, da si nadalje prizadevajo za izboljšanje evidenc kaznivih dejanj iz sovraštva ter redno sistematično zbirajo in objavljajo zanesljive podatke o teh kaznivih dejanjih, da bi lahko nacionalni organi na tej podlagi oblikovali učinkovite, na dokazih temelječe pravne in politične odzive na te pojave. Države članice naj prav tako zagotovijo, da se različne oblike kaznivih dejanj iz sovraštva prepovejo v skladu z nacionalno zakonodajo, in sprejmejo ukrepe za preprečevanje in zatiranje kaznivih dejanj iz sovraštva in [...] **spodbujanja sovraštva in nasilja**, zlasti z učinkovitim preiskovanjem, pregonom in sojenjem takih primerov, da bi preprečili nekaznovanje storilcev kaznivih dejanj.

⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/eu-midis-ii-european-union-minorities-and-discrimination-survey>

27. Svet ob poudarjanju bistvenega pomena svobode izražanja pozdravlja prostovoljni dialog na podlagi kodeksa ravnanja na področju boja proti nezakonitemu sovražnemu govoru na spletu in pozitivne rezultate spremljanja v letu 2017, ki kažejo, da so platforme IT odstranile okoli 70 % prijavljene vsebine v primerjavi z 28 % iz prejšnjega spremljanja. Svet pozdravlja dejstvo, da postaja kodeks ravnanja standard v tem sektorju in da ga vse bolj upoštevajo tudi manjše platforme.

Spodbujanje nediskriminacije

28. Svet pozdravlja in podpira delo skupine EU na visoki ravni v zvezi z nediskriminacijo, različnostjo in enakopravnostjo ter delo njene podskupine v zvezi z učinkovitejšim zbiranjem in uporabo podatkov o enakopravnosti, kjer je to ustrezno. Poziva države članice, naj sodelujejo v tej podskupini in še naprej utrjujejo kakovost in uporabo podatkov o enakopravnosti pri svojem oblikovanju politik. Svet v zvezi s tem z zanimanjem pričakuje nove smernice o učinkovitejšem zbiranju in uporabi podatkov o enakopravnosti.
29. Svet prav tako pozdravlja trenutne razprave o standardih za organe za enakopravnost in pozitivno ocenjuje Priporočilo Komisije⁵, v katerem so nasveti za države članice glede ukrepov, ki jih lahko uporabijo za povečanje učinkovitosti in neodvisnosti organov za enakopravnost.
30. Svet je poudaril, da je treba ukrepati na nacionalni ravni in na ravni EU za zatiranje nestrpnosti, diskriminacije ter [...] **spodbujanja sovraštva in nasilja**, tudi nad verskimi skupinami, v vseh državah članicah.⁶

⁵ Priporočilo Komisije 2018/951 z dne 22. junija 2018, UL L 167/28 z dne 4. julija 2018

⁶ **Ena delegacija je predlagala vključitev “zlasti kristjani in judi”.**

Vključevanje Romov

31. Svet pozdravlja razpravo v zvezi z vmesnim pregledom okvira EU za nacionalne strategije vključevanja Romov do leta 2020, ki ga je objavila Komisija. Razprava kaže na prve znake napredka, zlasti pri zagotavljanju, da otroci zaključijo celotno obvezno šolanje, in spodbujanju izobraževanja v zgodnjem otroštvu. Kljub temu se še vedno pojavljajo ovire (pri izobraževanju in nastanitvi), ki še naprej krnijo prizadevanja za preoblikovanje teh pobud v večje zaposlitvene možnosti. Svet poziva države članice, naj si še naprej prizadevajo za zatiranje rasizma ter **[...] spodbujanja sovraštva in nasilja** nad Romi ter izboljšajo socialno in ekonomsko vključevanje Romov, tudi ob upoštevanju priporočil za posamezne države v okviru evropskega semestra.

Pravice oseb z oviranostmi

32. **Svet potrjuje zavezo k spodbujanju, varstvu in zagotavljanju polnega in enakopravnega uživanja vseh temeljnih pravic s strani vseh oseb z oviranostmi. Svet poziva države članice, naj si še naprej prizadevajo za izvajanje Konvencije ZN o pravicah invalidov ter spodbujajo enakopravnost in nediskriminacijo v skladu s Konvencijo in evropsko strategijo o invalidnosti za obdobje 2010–2020.**

Otrokove pravice

33. Svet potrjuje svojo zavezo nadaljnjemu [...] **spodbujanju** pravice vsakega otroka, da doseže svoj celotni potencial, v skladu s Konvencijo ZN o otrokovih pravicah [...] in kot je navedeno v členu 24 Listine.
34. Svet pozdravlja dejstvo, da so ministri EU za zunanje zadeve sprejeli revidirane smernice EU za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic – „Ne zapostavljajmo nobenega otroka“ (2017). Te smernice vzpostavljajo krovno strategijo EU za krepitev prizadevanj, s katerimi bi zagotovili, da imajo vsi otroci, še zlasti najbolj marginalizirani in ranljivi, koristi od politik in ukrepov EU.

Zaščita otrok pri migracijah

35. Otroci migranti, zlasti mladoletniki brez spremstva, so še posebej ranljivi in neprestano izpostavljeni nevarnosti nasilja, fizične zlorabe, izkoriščanja, spolne zlorabe in trgovine z ljudmi. Svet v zvezi s tem opozarja na svoje sklepe o zaščiti otrok v migracijah z dne 8. junija 2017, sprejete po objavi Sporočila Komisije z dne 12. aprila 2017 o tem vprašanju.⁷
36. Svet pozdravlja vzpostavitev Evropske mreže za skrbništvo, ki bo usklajevala sodelovanje med zadevnimi nacionalnimi organi in izmenjavo dobrih praks.

⁷ Sklepi Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic o zaščiti otrok v migracijah z dne 8. junija 2017 in Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 12. aprila 2017 o zaščiti otrok pri migracijah, COM(2017) 211 final.

Enakopravnost LGBTI⁸

37. Svet ugotavlja, da so osebe LGBTI še vedno pogosto žrtve diskriminacije, fizičnega nasilja ter [...] **spodbujanja sovraštva in nasilja** po vsej EU. Zato Svet opozarja na svoje sklepe o enakopravnosti LGBTI iz leta 2016⁹ in se z zanimanjem seznanja z letnim poročilom 2017 o seznamu ukrepov, ki jih je sprejela Komisija za večjo enakopravnost LGBTI in so bili predstavljeni 1. marca 2018, na Dan brez diskriminacije.¹⁰
38. Svet pozitivno ocenjuje prizadevanja Agencije v letu 2018 v okviru priprav na drugo raziskavo LGBTI za celotno EU¹¹, da bi se posodobila zbirka podatkov, ki bi bila v pomoč institucijam EU in državam članicam pri izvajanju prava EU za varstvo temeljnih pravic oseb LGBTI. Svet z zanimanjem pričakuje objavo prihodnjih raziskav Agencije na to temo, na podlagi katerih bo mogoče opredeliti določene trende.

Na pravicah temelječ pristop k staranju

39. Svet se zaveda vprašanj, ki se zastavljajo ob starajočem se prebivalstvu v Evropi, in potrjuje pomen zagotavljanja spoštovanja temeljnih človekovih pravic v vseh življenjskih obdobjih ter priznavanja in spoštovanja posebnih potreb starejših. Svet pozdravlja prizadevanja držav članic na tem področju.

⁸ **Ena delegacija je predlagala črtanje.**

⁹ Sprejeti 16. junija 2016 (<http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2016/06/16/epsco-conclusions-lgbti-equality/>).

¹⁰ <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017annualreportonlgbtilistofactions.pdf>

¹¹ <http://fra.europa.eu/en/project/2018/eu-lgbti-survey-ii>

40. Svet pozdravlja prizadevanja Agencije, ki je v svojem poročilu o temeljnih pravicah za leto 2018 opravila analizo pojava staranja z uporabo pristopa, temelječega na pravicah, in je seznanjen z mnenjem Agencije, da bi morale institucije EU in države članice razmisliti o uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov za spodbujanje takšnega pristopa do staranja.

Razglasitev stebra socialnih pravic

41. Svet poudarja, da so voditelji EU z razglasitvijo evropskega stebra socialnih pravic 17. novembra 2017 pokazali na močno politično zavezanost institucij EU in držav članic, da si bodo prizadevale za bolj socialno in vključujočo Evropo.
42. Doseganje rezultatov v okviru evropskega stebra socialnih pravic je skupna politična zaveza in odgovornost EU in njenih držav članic.

Varstvo podatkov in digitalni svet

43. Svet pozdravlja začetek uporabe splošne uredbe o varstvu podatkov in direktive o varstvu osebnih podatkov na področju kazenskega pregona maja 2018. S temi zakonodajnimi okviri se krepijo temeljne pravice državljanov v digitalni dobi v zvezi z obdelavo osebnih podatkov in prostim pretokom takih podatkov, kot je zapisano v členu 8 Listine, hkrati pa se pospešuje poslovanje na enotnem digitalnem trgu.

44. Svet se zaveda, da bo digitalni svet, vključno s povečano uporabo algoritmov, verige podatkovnih blokov, umetne inteligence in drugih novih tehnologij, še naprej pomembno vplival na življenje državljanov in njihove pravice. Upoštevati je treba, da digitalne rešitve in nove tehnologije prinašajo velike priložnosti za boljše zagotavljanje temeljnih pravic, na primer dostopa do pravnega varstva ter svobode izražanja in obveščanja, obenem pa morebitna tveganja, tudi v zvezi z varstvom podatkov, zasebnostjo, enakopravnostjo in človeškim dostojanstvom.
45. Svet v zvezi s tem priznava, da je treba okrepiti zaupanje v nove tehnologije, kot je umetna inteligenca, in z zanimanjem pričakuje oblikovanje smernic na tem področju ob ustreznem upoštevanju Listine.
-